

AIHM HALDİMANN VE DİĞERLERİ V. İSVİÇRE KARARI¹:

İfade Özgürlüğü-Özel Hayatın Gizliliği

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi İkinci Daire

Başvuru No. 21830/09

Strasbourg, 27 Şubat 2015

Yayına Hazırlayan: Sançar Sefer SÜER, *Türk Hukuk Enstitüsü Yönetim Kurulu Üyesi, Ankara Ü. SBE Kamu Hukuku Doktora Öğrencisi, S.Avukat-İstanbul Barosu*

Özet:

İsviçre'de televizyon programcılığı ve editörlüğü yapan 4 başvuran, sigorta sektöründeki usulsüz uygulamaları konu alan bir televizyon programında, bir sigorta aracısıyla yaptıkları ve izinsiz olarak gizli kamerayla kayıt ettikleri görüşmeleri kullanmışlardır. Bunun üzerine, ilgili sigortacının şikayeti üzerine, başvuranlar hakkında açılan soruşturma sonucu, ilk derece mahkemesinin verdiği beraat kararı istinaf aşamasında bozularak para cezasına çarptırılmışlar, kanun yolu aşamalarında da ceza kararı onanmıştır.

Başvuranların ifade özgürlüğünün ihlali iddiaları Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AIHM) İkinci Dairesince de kabul görmüş, ihlal kararı verilmiştir.

Olaylar:

1. Başvuranlar, İsviçre'nin muhtelif şehirlerinde yaşayan 1950 ila 1969 doğumlu kişilerdir. Zürih Kantonu Özel Sigortalar Kamu Denetçisinin (Ombudsman) yıllık raporları ve-başvuranların da çalıştığı- İsviçre'de Almanca yayın yapan SF DRS televizyonunda uzun süredir haftalık olarak yayımlanan tüketici hakları programı Kassensturz programının editörlerine, sigorta araçlarının mesleki faaliyetlerinde özensiz davrandıklarına ilişkin gelen mektuplar üzerine, başvuranlardan biri, hayat sigortası uygulamaları hakkında bir rapor hazırlamıştır. Ardından, kanalın ve programın başeditörleri olan diğer iki başvuran ile birlikte, gizli kamera kullanarak araçlar ve müşterileri arasındaki görüşmeleri kaydederek, araçların olumsuz uygulamalarını belgelendirmeye karar vermişlerdir. (p.1-9)
2. Görüşmeler özel bir apartman dairesinde yapılacak ve bir sigortacılık uzmanının da görüşmelerle ilgili yorumları alınacaktır. Kanal için çalışan bir muhabir olan dördüncü çalışan, X sigorta şirketinden bir aracı ile 26 Şubat 2003 tarihinde bir görüşme ayarlamıştır. Muhabirin, müşteri gibi davrandığı görüşme, odaya yerleştirilen iki gizli kamera tarafından kayda alınmış, ayrıca, program editörü olan başvuran ile sigortacılık

¹ Kararın geniş bir özeti niteliğindeki bu çalışmada, parantez içinde paragraf sonlarında yer alan rakamlar, orijinal karardaki tekabül eden paragraf numaralarını ifade etmektedir.

- uzmanının hazır bulunduğu yan odaya kayıtlar aktarılmıştır. Yan odada, bir kameraman ve teknisyen de bulunmaktadır. (p.9-11)
3. Görüşme sona erdiğinde program editörü olan başvuran odaya girerek kendini tanıtmış, görüşmenin kayda alındığını açıklamıştır. Sigorta aracısına, görüşme sırasında ciddi hatalar yaptığını ve bu konudaki görüşlerini sormuşsa da, aracı yorum yapmak istememiştir. (p.11)
 4. Kanalin ve programın başeditörü olan başvuranlar, kayda alınan görüşmeden bir kısmının programın gelecek bölümlerinde yayımlanmasına karar vererek, X sigorta şirketini yorumda bulunmaya davet etmişlerdir. Ayrıca, şirkete, aracının yüz ve sesinin gizleneceği, bu şekilde tanınmayacağı teminatını da vermişlerdir. Gerçekten de, yayında, sadece saç ve ten rengi ile kıyafeti belli olacak şekilde, sigorta aracısının yüzü buzlanmış, sesi de değiştirilmiştir. (p.12)
 5. Sigorta aracısının, programın yayınlanmasının engellenmesi talebini içeren hukuk davası, Zürih Bölge Mahkemesince 24 Mart 2003'te reddedilmiştir. Yukarıda izah edildiği şekilde aracının yüz ve sesi gizlenmiş şekilde görüşmenin bazı kısımlarını içeren program, 25 Mart 2003'te yayımlanmıştır. (p.13-14)
 6. 29 Ağustos 2006'da Zürih Kantonu Dielsdorf Ceza Mahkemesi, başvuranlardan (editör olan) üçünün Ceza Kanunu m.179 mükerrer 1 (*bis*)/f.1-2 gereğince başkalarının konuşmalarını dinleme ve kaydetme, görüşmeyi yapan dördüncüsünün ise Ceza Kanunu m.179 mükerrer 2 (*ter*)/f.1-2 gereğince katıldığı görüşmenin izinsiz kaydı suçlarından beraatlerine karar vermiştir. (p.15)
 7. Kararların Başsavcılık ve müşteki tarafından temyizi üzerine, Zürih İstinaf Mahkemesi, ilk üç başvurunu Ceza Kanunu m.179 mükerrer 1 (*bis*)/f.1-2 gereğince başkalarının konuşmalarını kaydetme ve Ceza Kanunu m.179 mükerrer 3 (*quater*)/f.1-2 gereğince kamera ile özel hayatı ve gizliliği ihlal suçlarından, dördüncü başvurunu da, m.179 mükerrer 2 (*ter*)/f.1-2 gereğince katıldığı görüşmenin izinsiz kaydı ve Ceza Kanunu m.179 mükerrer 3 (*quater*)/f.1-2 gereğince kamera ile özel hayatı ve gizliliği ihlal suçlarından 30 ila 300 CHF para cezalarına mahkûm etmiştir. (p.16-17)
 8. Başvuranlar, özellikle AİHS m.10'da yer alan ifade özgürlüğünün ihlali gerekçesiyle Federal Mahkeme nezdinde temyiz başvurusunda bulunmuşlardır. Federal Mahkeme, 7 Ekim 2008 tarihli kararıyla, Ceza Kanunu m.179 mükerrer 3 (*quater*)/f.1-2'den verilen mahkumiyet kararlarını usulden bozarak alt mahkemeye göndermiş, geri kalan temyiz taleplerini reddetmiştir. (p.18)
 9. Federal Mahkeme, sigorta alanındaki uygulamalar hakkında bilgi sahibi olmakta belirgin bir kamu yararı olduğunu ve bunun da bahis konusu kişisel menfaatlerden baskın olabileceğini kabul etmekle birlikte, başvuranların müşterilerle mülakat veya kamu denetçisi (ombudsman) raporlarını yorumlamak, gizli kamera kullanmak yerine görüşmenin dökümünün çıkarılması gibi özel menfaatlere daha az müdahale içeren farklı yöntemler kullanabileceğini değerlendirmiştir. Benzer şekilde, bu alandaki hatalı uygulamaların yaygın ve bilinir olması gözönüne alındığında, münferit bir örneğin yayınlanmasından, kamuoyunun, sigorta şirketlerince verilen tavsiyelerin kalitesi hakkında genel sonuçlar çıkarmasının ve tek vakanın filme alınmasının iddia edilen problemin varlığına yeterli, güvenilir delil oluşturmasının da beklenemeyeceği ifade edilmiştir. (p.19-20)

10.24 Şubat 2009 tarihli kararıyla, Zürih İstinaf Mahkemesi, Ceza Kanunu m.179 mükerrer 3 (*quater*)/f.1-2'den kamera ile özel hayatı ve gizliliği ihlal suçundan başvuranları beraat ettirmiştir. (p.21)

Tarafların Değerlendirmeleri:

1. Başvuranlar, AİHS'nin 10.maddesinin de yer alan haklarının ihlal edildiği iddiasıyla AİHM'ne başvurmuştur. Sözleşmenin “İfade Özgürlüğü” başlıklı bahsi geçen maddesi şu şekildedir:
“1. Herkes ifade özgürlüğü hakkına sahiptir. Bu hak, kamu makamlarının müdahalesi olmaksızın ve ülke sınırları gözetilmeksizin, kanaat özgürlüğünü ve haber ve görüş alma ve verme özgürlüğünü de kapsar. Bu madde, Devletlerin radyo, televizyon ve sinema işletmelerini bir izin rejimine tabi tutmalarına engel değildir.
2. Görev ve sorumluluklar da yükleyen bu özgürlüklerin kullanılması, yasayla öngörülen ve demokratik bir toplumda ulusal güvenliğin, toprak bütünlüğünün veya kamu güvenliğinin korunması, kamu düzeninin sağlanması ve suç işlenmesinin önlenmesi, sağlığın veya ahlakın, başkalarının şöhret ve haklarının korunması, gizli bilgilerin yayılmasının önlenmesi veya yargı erkinin yetki ve tarafsızlığının güvence altına alınması için gerekli olan bazı formaliteler, koşullar, sınırlamalar veya yaptırımlara tabi tutulabilir.” (p.24-25)
2. Başvuranlar, Ceza Kanununun kendilerine uygulanan m.179 mükerrer 1 (*bis*) ve m.179 mükerrer 2 (*ter*) maddelerinin, etkileri bakımından yeterince öngörülebilir olmadığını, gizli kamera kullanımını açıkça yasaklayan bir hüküm olmadığı gibi İsviçre mahkemelerinin içtihatları ile İsviçre Basın Konseyinin tavsiyelerinin muğlak olduğunu, Federal Mahkemenin araştırma ve gizli kamera kullanımına mutlak bir sansür uygulamaya teşebbüs ettiğini belirtmişlerdir. Başvuranlara göre, kanunun söz konusu maddeleri, kişisel iletişimin veya kişilik haklarının bütünlüğünü değil, özel sahadaki iletişimin mahremiyetini korumaktadır. Somut olaydaki mülakat, aracının çalışma saatleri içinde, ona ait olmayan bir apartman dairesinde gerçekleşmiştir. Üstelik, muhabir ile aracı arasında belirli bir güven ilişkisi de bulunmamaktadır. (p.27-29)
3. İsviçre hükümeti, mahkumiyet hükümlerinin, başvuranların ifade özgürlüğü hakkına müdahale teşkil ettiği hususunu tartışmamış olmakla birlikte, söz konusu müdahalenin kanun tarafından öngörüldüğünü ve etkileri bakımından açık ve öngörülebilir olduğunu savunmuştur. Esas alınan hükümler de, hem özel ve mahrem alana hem de kişinin kendi suret ve ifadeleri üzerindeki haklarına koruma sağlamakta, böylelikle başkalarının hak ve şöhretinin korunması amacına hizmet etmektedir. Hükümete göre, kayıt ve yayım eylemleri bizzat kanuna aykırı olduğundan, sigorta aracısının ses ve yüzünün gizlenmiş olması sonuca etkili değildir. (p.30-31)
4. Tedbirin orantınlılığı bakımından, Federal Mahkeme de, gizli kamera kullanımını, gizli soruşturma birimlerinin uyguladığı yöntemlere veya iletişimin izlenmesine benzer olarak değerlendirmiştir. Federal Mahkemeye göre, bu tür yöntemlere, son derece ciddi suçlar bakımından ve oldukça kısıtlı şartlar altında müsaade edilmektedir. Federal Mahkeme, hayat sigortası satışlarındaki sorunlu uygulamalar hakkında bilgi sahibi olmakta belirgin bir kamu yararı olduğunu kabul etmekle birlikte, somut olaydaki haberin yayımlanmasının zaten iyi bilinen sorunlara ilişkin yeni bir delil sunmadan,

sadece bunları vurguladığını, başvuranların görüşmenin dökümünün çıkarılması veya diğer hukuka uygun yöntemleri kullanabileceğini tespit etmiştir. Hükümet, ayrıca başvuranların tecrübeli gazeteciler olarak davranışları sonucunda cezai müeyyideyle karşılaşmalarının beklenmedik bir durum olmadığının farkında olmaları gerektiğini ileri sürmüştür. (p.32)

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin Değerlendirmesi:

1. Mahkeme, öncelikle, başvuranların mahkûm edilmesinin, ifade özgürlüğü haklarına, “kamu makamları tarafından bir müdahale” teşkil ettiği hususunda taraflar arasında bir çekişme olmadığını tespit ederek, bu durumun, AİHS m.10 f.2’de yer alan, “kanunilik, meşru amaç gütmeye ve demokratik toplumda gereklilik” şartlarını karşılamaması halinde, Sözleşmeyi ihlal anlamına geleceğini vurgulamıştır. (p.34-35)
2. Kanunilik yönünden incelemesinde, Mahkeme, yerleşik içtihatlarına atıf yaparak, söz konusu ilkenin, uygulanan tedbirin *yerel hukukta bir zemininin olması* yanında, incelenen kanunun, ilgili kişi tarafından *erişilebilir* ve etkileri bakımından *öngörülebilir* nitelikte olmasını da içerdiğini belirtmiştir. Bununla birlikte, yerel hukukun *yorumlanma ve uygulamasının da ulusal makamlara*, özellikle mahkemelere ait olduğu görüşünü de tekrarlamıştır. (p.36)
3. Somut olayda, erişilebilirlik bakımından bir niza söz konusu değildir, ancak, başvuranlar, uygulanan maddelerin gizli kamera kullanımıyla ilgili açık bir yasaklama içermemeleri karşısında etkileri bakımından öngörülebilir olmadıklarını ileri sürmüşlerdir. Bununla birlikte Mahkeme, tarafların, uygulanan iki maddeye ilişkin yorumlarındaki tek farklılığın, maddelerin amacına, bilhassa korumayı amaçladıkları gizlilik ve kişilik haklarına ilişkin olduğunu, başvuranların, söz konusu maddelerde tanımlanan cezalandırılabilir davranış tipinin belirsiz olduğunu iddia etmediklerini tespit etmiştir. Mahkemeye göre, geçimlerini televizyon gazeteciliği ve editörlüğü yaparak sağlayan kişiler olarak başvuranların, habere konu kişinin rızası olmaksızın gizli kamera kullanılması veya bu kişinin izni olmadan haberin yayımlanması halinde cezai müeyyideye maruz kalacaklarının farkında olmamaları mümkün bulunmamaktadır. Bu nedenlerle Mahkeme, “kanunilik” şartının gerçekleştiğini kabul etmiştir. (p.37-40)
4. Meşru amaç testi bakımından incelemesinde de Mahkeme, sigorta aracısının görüntü ve sesinin bilgisi dışında kaydedildiğini ve daha sonra rızasına muhalif olarak, isim verilmeden fakat küçük düşürücü şekilde, yüksek izlenme rakamları olan bir televizyon programında yayımlandığını gözlemlemiş, bu durumda, uygulanan tedbirin, başkalarının hak ve şöhretini –somut olayda, aracının şöhretinin yanı sıra, kendi görüntü ve sözleri üzerindeki haklarını- koruma meşru amacını güttüğünü değerlendirmiştir. (p.41-43)
5. Mahkeme son olarak, uygulamanın demokratik toplumda gereklilik bakımından değerlendirilmesini yapmıştır. Bu kapsamda, ifade özgürlüğünün demokratik bir toplumun temellerinden birini oluşturduğu ve demokratik toplumun gelişmesi ve bireyin kendini gerçekleştirmesi için temel koşullardan biri olduğu belirtilerek, AİHS m.10 f.2 saklı kalmak kaydıyla, rahatsız edici, çarpıcı veya incitici bilgi ve fikirlerin de ifade özgürlüğü kapsamında olduğu belirtilmiştir. Maddenin istisnaları bulunmakla birlikte,

bunlar dar yorumlanmalı ve kısıtlama ihtiyacı inandırıcı biçimde ortaya konulmalıdır. (p.44)

6. Mahkeme, basının demokratik toplumda oynadığı esaslı role atıf yaparak, basının özellikle başkalarının hak ve şöhretinin korunması bakımından belli bir sınırı geçmemesi gerektiğini, ancak, kamu yararı olan tüm konulardaki bilgi ve fikirleri açığa vurmanın da görevi olduğunu, ayrıca, kamuoyunun da bunları alma hakkı bulunduğunu, söz konusu ilkelerin, her ne kadar yazılı basın için geliştirilmişse de görsel medyaya da uygulanacağını belirtmiştir. (p.45)
7. Bununla birlikte, ifade özgürlüğü, özellikle başkalarının haklarının ihlali ve belirli bir ferdin şöhreti söz konusu olduğunda, *görev ve sorumlulukları da beraberinde getirmektedir*. Basının bu konudaki sorumluluklarından kurtulması konusunda değerlendirme yapılırken söz konusu iddiaların tabiatı ve derecesi önem taşımaktadır. Bu çerçevede, muhabirler de ifade özgürlüğünden faydalanırken, kapsamı, durumları ve kullandıkları teknik araçlara bağlı olarak “görev ve sorumluluklar” yüklenmekte, AİHS m.10’un sağladığı koruma temelinde genel ceza hukukuna uyma görevlerinden beri kılınmamaktadırlar. Diğer yandan, AİHS m.10 f.2, ciddi kamusal endişeler içeren konulardaki içerikler söz konusu olduğunda dahi tamamen sınırsız bir ifade özgürlüğünü temin etmemektedir. (p.46-47)
8. Bu kapsamda, Mahkemenin, müdahalenin demokratik bir toplumda gerekliliğini incelerken, bazı davalarda çatışan ve sözleşme ile teminat altına alınmış iki değer, m.10 ile koruma altına alınan ifade özgürlüğü ile m.8’de yer alan özel hayata saygı hakkı arasında, yerel makamların, *adil bir denge* kurup kurmadığını belirlemesi gerekmektedir. AİHS m.8’in gündeme gelmesi için ise, kişinin şöhretine yapılan saldırının belli bir ciddiyet seviyesine ulaşması ve özel hayata saygı hakkından kişisel faydalanmaya engel olacak tarzda yapılması gerekmektedir. (p.48-49)
9. Mahkeme, daha önceki içtihatlarında, kamuoyunca bilinen kişilerin özel hayatı ile ifade özgürlüğü arasında değerlendirme yapılırken kullanılan *altı ölçütü* hatırlatmıştır: umumi menfaati ilgilendiren bir *tartışmaya katkı*, haberin *konusu* ve kişinin ne kadar tanınır olduğu, ilgilinin daha *önceki davranışları*, bilgi edinme *yöntemi* ve bilginin *doğruluğu*, yayının *içerik, şekil ve sonuçları*, uygulanan *yaptırımın ağırlığı*. (p.50)
10. Ayrıca, Mahkemenin daha önce kişilerin mesleki faaliyetleri ile ilgili hakaret davalarında verdiği kararlara da atıf yapılmıştır (doktorlar hakkında, *Kanellou v. Greece*, no. 28504/05, 11 Ekim 2007; bir kamu iştirakinin yöneticisi hk. *Tănăsoaia v. Romano*, no. 3490/03, 19 Haziran 2012; *hâkimler hk.*, *Belpietro v. Italy*, no. 43612/10, 24 Eylül 2013) Ancak, görülen davanın çeşitli yönleriyle önceki davalardan farklılık gösterdiği de belirtilmiştir: İlk olarak, başvuran sigorta aracıları kamuoyunca iyi bilinen, çok tanınmış biri değildir, ikincisi, söz konusu haber, aracının şahsını eleştirmek amacını gütmemekte, sigortacılık mesleğinde yapılan bazı ticari uygulamaları vurgulamaktadır. Bu nedenlerle, haberin, aracının kişisel şöhretine etkisi sınırlıdır. (p.51-52)
11. Mahkeme, ayrıca, m.10 kapsamında, ifade özgürlüğüne müdahalenin gerekliliği ve gerekliyse ölçülülüğünün değerlendirilmesinde, akit tarafların belirli bir takdir hakkını kullanabileceklerini, Mahkemenin vereceği kararın, başvuranın m.10’a göre gazeteci veya m.8’e göre haberin öznesi olan kişi olmasına göre değişmemesi gerektiği, ilke

olarak *bu hakların eşit seviyede saygıyı hak ettiğini*, bu iki hakkın kullanımını dengelerken ulusal makamların uyguladığı tedbirlerin Mahkemenin içtihatlarıyla konulan kriterlere uygunluğu hususunda, Mahkemenin, yerel mahkemelerin görüşü yerine kendisininkini ikame etmek için güçlü gerekçelere ihtiyaç duyacağını vurgulamıştır. (p.53-55)

12. Yukarıda sayılan ilke ve ölçütlerin somut olaya uygulanması aşamasında, Mahkeme, ilk olarak, haberin kamu menfaatiyle ilgili bir konuyu ilgilendirdiğini tespit etmiştir. İkinci olarak, söz konusu haberin, bu konudaki kamusal tartışmaya katkı sağlamaya müzahir olup olmadığına eğilmiştir. Bu konuda, Federal Mahkemenin yukarıda belirtilen karşı yöndeki gerekçelerine rağmen, Mahkeme, asıl meselenin, haberin kamu yararına ilişkin bir konudaki tartışmaya katkı sağlamaya yatkınlığı olduğunu, bu amacı tam olarak gerçekleştirip gerçekleştirilememesi olmadığını belirtmiştir. (p.56-58)
13. Mahkeme, aracının, kamuoyunda tanınan bir figür olmamakla birlikte, filme alınmasına rızası olmadığını, bu nedenle görüşmenin gizliliğine ilişkin makul bir beklentisi bulunabileceğini tespit etmiştir. Bununla birlikte, haberin, aracının şahsına değil, mesleki uygulamalara yönelik olması, görüşmenin aracının işyerinde yapılamamış bulunması karşısında, Mahkeme, haberin, aracının özel hayatına müdahalesinin, şahsen ve münhasıran kendisine yönelik bir habere göre daha az ciddi olduğu sonucuna varmıştır (p.59)
14. Mahkeme, haberin temin usulü ile sıhhatini de önemli faktörler olarak değerlendirmiştir. Bu çerçevede, gazetecilerin, genel menfaate yönelik konulardaki haberlere tanınan korumadan yararlanabilmelerinin, iyi niyetle, doğru bir olgusal temelde hareket etmelerine ve gazetecilik ahlakına uygun “güvenilir ve açık” bilgi sağlamalarına bağlı olduğunu vurgulamıştır. Mahkeme, ulusal hukukta da gizli kamera kullanımının açıkça yasaklanmış olmaması, İsviçre mahkemelerinin dahi olayda gizli kamera kullanımının izin verilebilir olup olmadığı konusunda aynı fikirde olmamaları karşısında, başvuranların kasten mesleki etiğe karşı hareket etmekle suçlanamayacaklarını, haberin konusu itibarıyla gizli kamera kullanmalarına izin verdiği kanaatinde bulunduklarını, bu nedenlerle, haber alma yöntemleri bakımından etik kurallara uyma niyetleri değerlendirilirken, şüpheden yararlanmaları gerektiğini değerlendirmiştir. (p.61)
15. Mahkemeye göre, haber veya fotoğrafın *yayımlandığı mecra*, ilgili kişinin tasvir edildiği *üslup*, bunların *yayılım mertebesi* de –ulusal veya yerel, çok sayıda veya kısıtlı- dikkate alınmalıdır. Bu kapsamda, Mahkeme, sadece kayıt yapılmasının, başvuranın menfaatlerine ancak kısıtlı bir tesiri olacağını, zira, kayıtlara az sayıda bireyin erişim imkanı bulunduğunu belirtmiştir. (p.63-64). Buna karşılık, kaydın, bir haberin parçası olarak, kısmen de olsa yayımlanması, çok daha yüksek sayıda (hükümetin beyanına göre yaklaşık 10.000) izleyiciye ulaşması nedeniyle, özellikle küçük düşürücüdür. Diğer yandan, başvuranın ses ve yüzünün gizlenmesi/değiştirilmesi, görünen kıyafetlerinin de ayırt edici nitelikte olmaması, toplantının başvuranın her zamanki iş yerinde yapılmaması karşısında, Mahkeme, başvuranın *özel hayatına yapılan müdahalenin, sigorta aracılığı alanındaki kötü uygulamalardan bilgi sahibi olmadaki kamu yararına üstün gelecek seviyede ciddi olmadığı kanaatine varmıştır*. (p.65-66)
16. Mahkeme, uygulanan müeyyidenin tabiatı ve ağırlığı bakımından yaptığı değerlendirmede de, bazı davalarda, bizatihi kişinin mahkûm edilmesi olgusunun,

cezanın önemsiz miktarda olmasından daha önemli olabileceğini, bu dosyada da, uygulanan müeyyidenin, basını, eleştirileri bildirmekten caydırabileceği, bu nedenlerle, tartışma konusu tedbirin demokratik bir toplumda gerekli olmadığı, m.10'un ihlal edildiği sonucuna varmıştır. (p.67-68). Karar 1'e karşı 6 oyla alınmış olup, başvuranların adil tazmin talebi bulunmadığından, ihlali tespit ile yetinmiştir.